

ta menica pravočasno izplača, da se nam prihrani bridka tožba.

*** Z jezikovnim zakonom** namerava vlada predložiti tudi zakon o okrožnih zastopih. Iz Bienenrthove izjave ni razvidno, ali se misli tu na zakon za vso državo ali le za Češko. Najbrže računa vlada s Češko. Ampak to ne bi bila nikakršna rešitev avstrijskega jezikovnega vprašanja.

*** Povišanje častniških plač.** Iz uradnih krogov poročajo, da izide v kratkem odredba o ureditvi častniških plač. Potemtakem dobijo častniki plačo po novi ureditvi že s 1. decembrom t. l.

*** Nove zahteve Črne gore.** Črnogorska vlada je poslala zastopnikom velesil noto, v kateri zahteva, naj ji Avstrija vrne Špico. Noto opremlja obširna spomenica, v kateri dokazuje vzroke za svojo najnovejšo zahtevo, a obenem izjavlja, da se s tem nikakor ne misli odpovedati prvotnim kompenzacijam, ki se nanašajo na aneksijo Bosne in Hercegovine ter značijo življenske interese za Srbijo in Črno goro. Avstro-ogrski poslanik je to noto vrnil črnogorski vladi. Sploh smatrajo v političnih krogih to črnogorsko zahtevo za nekaj takega, o čemer se ne da razpravljati. Črnogorsko vlado je na to zahtevo naščuvala neka inostranska velesila. Prebivalec Špice so katoliški ter zaradi tega ne morejo postati Črnogorci.

*** Veliko rusko posojilo.** Finančni minister je predložil dumi pooblastilni zakon, da si sme ruska vlada najeti v inozemstvu 450 milijonov rubljev posojila v pokritje državnega proračuna za leto 1909 in v pokritje starejših dolgov. Vse podrobnosti se bodo obravnavale v tajni seji.

*** Turčija noče denarne kompenzacije** za Bosno, marveč zahteva, da se da Bosni in Hercegovini prejšnji državnopravni položaj ali pa da se proglasi za avtonomno kneževino. — Avstro-ogrška vlada je izročila turški vladi noto, v kateri grozi, da bo smatrala srbsko-turško zvezo, ako se sklene definitivno, za povod za vojno.

*** Proti sedanji strahovladi na Hrvaškem.** Hrvaški in srbski dijaki v Gradu so priredili dne 24. pret. m. mnogoštevilno obiskano shod, ki je sprejel resolucijo, s katero se najodločneje obsoja Rauchov režim na Hrvaškem in njegovega pomagata — Franka. Resolucija pravi, da vlada sedaj na Hrvaškem protikonstytucionalen terorizem, dasi je Hrvaška ena najstarejših konstitucionalnih držav. Zlasti protestujejo proti snovanju Frankove legije ali kakor pravijo: črni band. Z najnižkotnejim cinizmom se tira frakcijska politika in se hodi na roko grobokopom narodne svobode. Resolucija pa zaupa v trezno zavednost naroda in izraža hrvaško-srbski koaliciji popolno zaupanje. — Hrvaški in srbski dijaki vidijo v sedanjem proganjanju patriotskih Srbov eno tistih, nevednih sredstev, s katerimi si hočejo sedanji oblastniki po devizi "divide et impera" utrditi omajano stališče. Strahovlada teh efemernih veličin je dosegla svoj višek v tlačenju najprimitivnejih človečanskih pravic s tem, da sili obdolžence, da sezajo po skrajnem sredstvu samoočrambe — štrajku z gladovanjem. Hrvaško in srbsko dijaštvo smatra za potrebno koncentracijo vseh plemenito mislečih elementov, ter pozdravlja z navdušenjem idejo ustanovitve narodnega sveta, da zadobi narodni odpor enoten značaj in da se prepreči postavljanje strankarskih nad skupne narodne interese.

Vestnik.

Italijansko vseučilišče in Slovenci. Poslanec dr. Rybač je v imenu tržaških Slovencev naznanil ministrskemu predsedniku Bienenrthu, da priznavajo Slovenci načeloma vsakemu narodu pravico do vseučilišča, da bi pa bila ustanovitev italijanskega vseučilišča v Trstu enostransko pospešeno in v ugodno italijanskega elementa na Primorskem. To pa je toliko manj dopustno, ker se Italijani dosledno ustavljajo vsaki šolski zahtevi Slovencev. Slovenci bi mogli privoliti v ustanovitev italijanskega vseučilišča samo tedaj, če bi se obenem ustanovilo slovensko vseučilišče. Zato pričakujejo, da bo vlada, preden ugoditi italijanskim zahtevam, vplivala na Italijane, naj poprej ugodijo šolskim zahtevam svojih slovenskih sosesčanov. Ministrski predsednik je vzel to izjavo na znanje z dostavkom, da se bo italijansko vseučilišče vprašanje rešilo samo v sporazumljenju s parlamentarnimi strankami. — Več o tem govori dopis z Dunaja, ki ga objavljamo na drugem mestu.

Telovadni odsek Ljubljanskega učiteljskega društva bo začel poslovati v sredo, dne 9. t. m. Telovadilo se bo vsako sredo od polsedmih do osmih zvečer v telovadnici I. mestne šole v Komenskega ulici. Predtelovadili, ozioroma poučevali bodo telovadbo tovariši Furlan, Rapč in Wider, deloma pa tudi vadiitelji Sokola I. Telovadbe se sme udeležiti vsak ljubljanski ljudski in srednješolski učitelj. Na zdar!

Umrl je v Mariboru vpokojeni nadučitelj Lovro Šijanec, star 75 let. R. i. p. — V Gradu je umrl 24 letni pomožni učitelj A. L. Rajh iz Ljutomer. Vzela ga je sušica. N. p. v. m.

Učiteljska vest. Absolvirana učiteljska kandidatinja Josipina Pišlarjeva je imenovana za provizorično učiteljico in voditeljico šole v Kašlu.

Učiteljski krožek št. Vid pri Ljubljani ima svoj sestanek dne 10. decembra t. l. popoldne ob 4. uri pri „Slepem Janezu“. Sestanek velja posloviti tov. A. Lenarčiča, ki je bil imenovan vadniškim učiteljem in se je preselil v Ljubljano. Posebnih vabil ne bo. Na snidenje! Gostje dobro došli!

Veliko Trubarjevo slavnostno priredilo društvu „Učiteljsko društvo“ in akad. fer. dr. „Balkan“ v Trstu. Slavnost se vrši dne 12. tega meseca v glavni dvorani „Narodnega doma“. Na programu bo petje, kjer bosta sodelovala združena moška in mešana zbor, solospeli, predavanje o Trubarju, primerna deklaracija in živa slika.

Passivno rezistenco so sklenili vpriporiti pravni praktikantje v področju praškega nadsodišča.

Češki verski fond je kupil od barona Königswarterja graščino Neudeck pri Karlovih varih za 4.800.000 K. Mrtva roka.

21 dečkov zastupljenih. Blizu Možgancev na Štajerskem je vrgel neki deček v posodo z vodo kos starega bakra. Dečki so pili vodo ter se jih je zastupilo 21. Prihitiel je zdravnik, da jih reši smrti; sedaj so še vsi v zdravniški oskrbi.

Slovenskih dijakov položaj na Dunaju. Na pritisk nemško-nacionalnih dijakov je odredila dunajska visokošolska oblast, da se zapre menza, kjer obeduje 2/3 slov. dijakov po znižanih cenah. S tem je veliko izmed njih izročenih stradanju. Nekaj jih že par dni ni imelo nič toplega v ustih. Slovensko podporno društvo na Dunaju pobira doneske, ki jih razdelja med najbolj potrebne. Naslov: G. Ivan Lužar, nadrevident, Dunaj III. Reissnerstrasse 27, I. Bis dat, qui cito dat!

Nad 28.000 kron je dosedaj nabranih za žrtve 20. septembra. „Združeni odbor“ je nabral že nad 20.000 kron, dr. Gregorčič nad 6000 kron in narodne dame nad 2000 K.

Šolski štrajk in demonstracija. Šolski štrajk, ki so ga uprizorili italijanski dijaki na komunalnih srednjih šolah, trgovski in navtični akademiji, dekliškem liceju, državni obrtni šoli in višji trgovski šoli, je sicer ponehal a mladim gospodom — zdi se — je štrajk jako prijeten in so deloma stopili zopet v štrajk. Dijaki obeh komunalnih šol, ki so zaman izkušali ravnosti k štrajku dijakov državnih šol, so vpriporili izpreved po mestu. — Tudi na koprskih srednjih šolah je nastal šolski štrajk, ravnotako je tudi v Gorici velik del italijanskih dijakov zapustil pouk in uprizoril izpreved po mestu, ki se ga je tudi udeležilo veliko učencev — ljudskih šol!

Nemci se uče slovenščine tudi v — Celju, kakor nam poročajo. Celo tamošnji „studentenheimeci“ so se že nekaj časa priprijeli tega studija. Letos te janičare uči slovensko tisti mož, ki je zdaj vodja nemških ljudskih šol v Storah pri Celju in se piše prav po nemški T s c h m e r e s c h e g g, čeravno se je pred par leti še pisal Čmerek. Germanija, raduj se nad pristnim tem svojim sinom! A slovenski ta Nemec slovnične slovenščine, kakor slišimo, ne zna ravno kaj: zato pa so ga poklicali v — „studentenheim“. Prav tako! Vsaj ne bode delal kvare.

Šolske razmere v Idriji. Sedaj v zimskem času se vidi postajati pred poslopjem c. kr. rudniške ljudske šole v Idriji prav majhne učence in učenke. Ti, slabo oblečeni siromaki čakajo, da se konča pouk njihovih tovarišev, da ga v prav isti sobi sami nadaljujejo. Slavno ministrstvo za javna dela ramreč nima denarja za povečanje ljudskošolskega poslopja, pač pa 26.000 K bogatim uršulinkam za nakup hiše, ki nikdar ne more služiti za šolske namene. Res lepe razmere! Za nune, ki naj pomagajo klerikalizmu v Idriji, ima ministrstvo za javna dela kar 26.000 K. nima pa sredstev za ubogo šolsko mladino, ki lahko prezeba pred šolskimi vrati in prisostvuje pouku v zatohlih neprežračenih sobah. Tako je v Idriji v začetku 20. stoletja.

Rak ozdravljen. Dr. Laurent je te dni predaval v medicinski akademiji v Parizu o svoji metodi, kako je mogoče zdraviti bolezen raka. Njegovo zdravljenje je vzbujanje s formalom ter je dosegel prav povojne uspehe.

Izvojni dom trdke V. J. Havliček a brati v Podjebradu (Češko) pošilja na zahtevo novo izbirko vzorcev jesenskega in zimskega modnega blaga, barhenta, flanele itd. Opozarjamo na to čisto češko podjetje v tej stroki, ki že obstoji od l. 1887 in si je pridobilo popolno naklonjenost svojih številnih odjemalcev s solidno postrežbo z blagom priznanih kakovosti.

Zahtevajte „Učiteljskega Tovariša“ v vseh lokalih, kamor zahaja učiteljstvo!

Uradni razpisi učiteljskih služb. Št. 2008. Kranjako. 192 1—1
Na enorazredni ljudski šoli v Radencih se razpisuje učno mesto v stalno nameščenje. Zadostno opremljene prošnje naj se službenim potom semkaj vlagajo do 18. decembra 1908. O. kr. okr. šolski svet v Ormožju, dne 20. novembra 1908.

Št. 2775.

191 1—1

Razpis učiteljskih mest v sežanskem okraju. V tem okraju se razpisujejo ta-le učiteljska mesta v definitivno nameščenje:

1. mesto višjega učitelja na dvorazrednicah v Divači in v Sempolaju.
2. mesto učitelja-voditelja na enorazrednicah v Branici, Gabrovci, Kačljah, Mavhinjah, Štjaku in v Velikem dolu.
3. mesto učiteljice na dvorazrednicah v Pliskovici in v Sempolaju.

Službeni prejemki so določeni v deželnem zakonu od dne 14. januarja 1906. dež. zak. in ukaz št. 10. Pravilno opremljene prošnje naj se predložijo službenim potom podpisane uradu v dobi štirih tednov po oglasu tega razpisa v uradnem časopisu „Osservatore Triestino“.

Nezadostno opremljene prošnje se zavržejo.
O. kr. okr. šolski svet v Sežani, dne 22. novembra 1908.

Najboljše klavirje

prvovrstnih dunajskih tvornic in harmonije amerikan. sistema prodaja in izposoja

Alfonz Breznik, učitelj „Glasb. Matice“
136 Ljubljana, Gradisce 11. 52 21

Zavod za graviranje in izdelovanje kavčukastih štampiljev

Anton Černe

Ljubljana, Sv. Petra cesta 6.

Uradni in zasebni pečati iz kavčuka in kovine, štampilje za datum, vsakovrstni klišiji, mo-50 nogrami itd. itd. 52 44

Ceniki gratis in franko.

Anton Šarc

Ljubljana, Sv. Petra cesta 8.

Specialna trgovina za opreme nevest.

Moško, žensko, otroško in perilo za novorojence se po meri izdeluje solidno in najceneje. — Platno vseh širin za telesno in posteljno perilo, namizni prti, serviete, garniture za kavo, bele in barvaste, brisalke, žepni robci, brisalne rute, šifon, širting, kreton, batist itd. itd.

Najnovejše modele za perilo radi pokažemo na ogled. — Švicarske vezene.

Strogo solidno blago. Nizke stalne cene.

Gg. učiteljem in njih rodbinam 5% popusta.

Svetlolikalnica:

75 52—7 Kolodvorske ulice št. 8.

VERONIKA KENDA

v Ljubljani

na Dunajski cesti šte. 20

priporoča p. n. krajnim šol. svetom

šol. vodstvom in učiteljstvu svojo

veliko zalogo pisalnih

in risalnih potrebščin.

Dalje imam v zalogi risalni papir raznih vrst v vseh predpisanih velikostih, pisalni in pismeni papir, zavitke različne velikosti, veliko izbiro peres, držal, svinčnikov, gumic, krede, črnila, barvic, ravnil, ter vseh v to stroko spadajočih predmetov. 157 52—14

Postrežba točna in solidna.

Glavna zaloga

A. Slatnarjevih zvezkov.

Trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami, prodaja c. kr. šolskih knjig in igralnih kart

Zvezna trgovina v Celju

Rotovška ulica št. 2

priporoča kancelijski, konceptni, pismeni, dokumentni, ministrski, ovitni in barvani papir; svinčnike, peresa, peresnike, radirke, kamenčke, tablice, gobice, črnilo itd. — Največja zaloga vseh tiskovin za občinske urade, krajne šolske svete, učiteljstvo, župnijske urade, okrajne zastope, užitniške zastope, hranilnice, posojilnice, odvetnike, notarje in privatnike.

Lastna zaloga šolskih zvezkov in risank.

Temni lak za šolske table. — Strune za gosli. — Štampilje, vignete. — Zavitke za urade v vseh velikostih. — Ceniki brezplačno na razpolago. — Dobro blago in točna postrežba. 176 52—7

Slovenci, kupujte užgalice

v korist družbi

sv. Cirila in Metoda! 122 31 27

Ustanovljeno 1842 Električna sila. Telefon 154.

BRATA EBERL

tovarna oljnatih barv, laka in firneža
v Ljubljani, Miklošičeve ulice 6
nasproti hotela „Union“

priporočata gg. šolskim vodjem in učiteljem v mestu in na deželi najju priznana najboljši, črni, medli 19 52—49

lak za šolske table.

Cenovnik zastoj in poštne prosto.

Največja in najbogatejša tvorniška zaloga priznana pravih švicarskih

Union-ur

katerih tvornic delničar sem in edini zastopnik za vso Kranjsko, ter zastopnik ur Schaffhausen, Klassig in Glashütte.

Velika zaloga zlatnine, srebrnine in dragocenih kamnov, kakor blaga od srebra in kinasrebra

Fr. Čuden

urar in trgovec

v Ljubljani

Prešernove ulice

nasproti frančiškanskemu samostanu.

Angleško skladišče oblik
Ljubljana, Glavni trg 5.
Največja zaloga in izbira oblik za gospode in dečke, sportnih oblik, površnikov, dežnih plaščev in zimskih suknj. Oblike in površniki, kakor tudi damski kostumi se izdelujejo po meri in najnovjšim kroji.
Na zahtevanje se pošlje na izlobo tudi brez posojila. V zalogi so vedno najmodnejše damske oblike. Jako nizke cene. O. Bernatović.

30 24—21

Odlikovana

Prva kranj. tvornica klavirjev

Ljubljana, Hilšerjeve ulice št. 5

blizu Gradišča

Rudolf A. Warbinek

priporoča svoje prve vrste, za vsa podnebja solidno narejene pianine, klavirje in harmonije tudi samoigralne

za gotov denar, na delna odplačila ali naposodo.

Poprave in uglaševanja se izvršujejo točno in računjo najceneje. 28 52—44

Največja tvornica na jugu Avstrije

Jamstvo 6 let. Eksport v vse dežele.